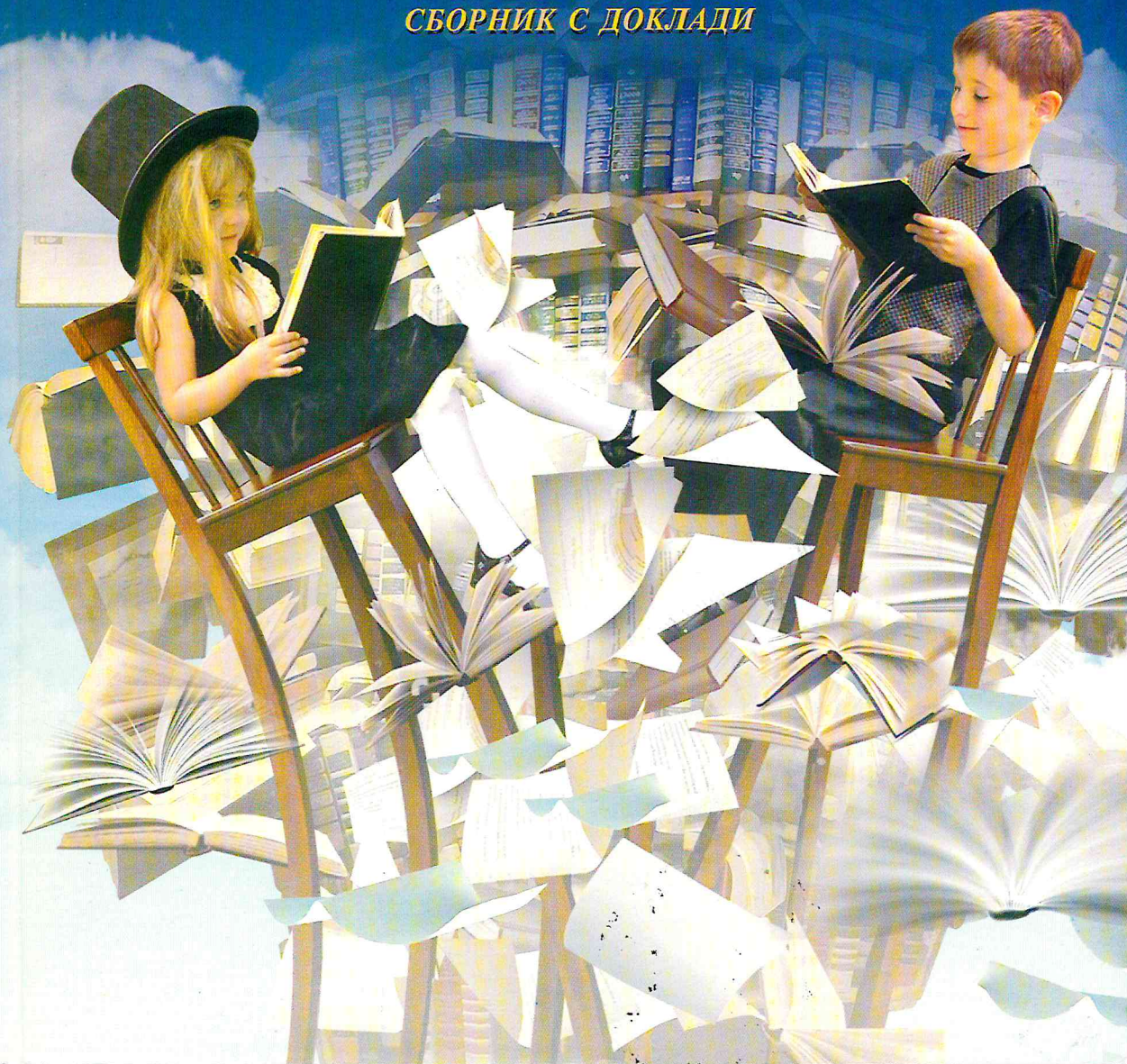

КНИГИ, ДЕЦА И ТИЙНЕЙДЖЪРИ: ЧЕТЕНЕТО МЕЖДУ РАЗУМА И ЕМОЦИИТЕ

СБОРНИК С ДОКЛАДИ

XIX НАЦИОНАЛЕН ФЕСТИВАЛ НА ДЕТСКАТА КНИГА

XIX NATIONAL CHILDREN'S BOOK FESTIVAL

**КНИГИ, ДЕЦА И ТИЙНЕЙДЖЪРИ:
ЧЕТЕНЕТО МЕЖДУ РАЗУМА И ЕМОЦИИТЕ**

**СБОРНИК ДОКЛАДИ ОТ КРЪГЛА МАСА
Сливен, 9 - 11 май 2017г.**

Съставител: д-р Росица Петрова – Василева

**BOOKS, CHILDREN AND TEENAGERS:
READING BETWEEN REASON AND EMOTIONS**

**COLLECTION OF REPORTS OF THE ROUND TABLE
Sliven, 9-11 May 2017**

Compiler: Ph.D. Rositsa Petrova - Vasileva

2017г.

ИЗДАНИЕТО СЕ РЕАЛИЗИРА С ФИНАНСОВАТА ПОДКРЕПА НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА КУЛТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

THE BOOK IS FINANCIALLY SUPPORTED BY
THE MINISTRY OF CULTURE OF THE REPUBLIC OF BULGARIA

**КНИГИ, ДЕЦА И ТИЙНЕЙДЖЪРИ:
ЧЕТЕНЕТО МЕЖДУ РАЗУМА И ЕМОЦИИТЕ**
Сборник с доклади

ISBN 978-619-7239-11-9

Съставител: д-р Росица Петрова – Василева

Научен редактор: д-р Росица Петрова – Василева

Прев. на англ.ез.: Петя Кънева

Художник на корицата: Борис Стоилов

Издател: Регионална библиотека „Сава Доброплодни“

Печат: ИК „Жажда“ – Сливен

**BOOKS, CHILDREN AND TEENAGERS:
READING BETWEEN REASON AND EMOTIONS**
Collection of reports

ISBN 978-619-7239-11-9

Compiler: Ph.D. Rositsa Petrova – Vasileva

Scientific editor: Ph.D. Rositsa Petrova – Vasileva

Translated into English by Petya Kaneva

Cover Design: Boris Stoilov

Published by “Sava Dobroplodni” Regional Library

Printed by “Zhazhda” Publishing House – Sliven

„Книги, деца и тийнейджъри: четенето между разума и емоциите“

СЪДЪРЖАНИЕ
CONTENTS

Росица Петрова – Василева. Националните детски литератури в глобалния свят	3
Rositsa Petrova -Vasileva. Books, children and teenagers: reading between reason and emotions	6
Деян Алексич. Четенето като фактор на идентичност	9
Deyan Aleksich. Reading as a factor of identity	14
Младен Енчев. Разум и чувства. Биномът на човешкото	19
Mladen Enchev. Sense and sensibility. Human binomial	26
Мариана Мандева. Детското четене - „Лична легенда“	33
Mariana Mandeva. Child reading - "Personal legend"	40
Весела Фламбурари. От детския писател до детето читател...срещи на разум и емоция	47
Vesela Flamburari. From children writer to child reader ... meeting of reason an emotion	56
Алберт Бенбасат. „Малкият принц“ – световен и български издателско-читателски феномен	65
Albert Benbasat. "The Little Prince" - world and Bulgarian publishers' and readers' phenomenon	74
Угур Алтънташ, Ахмет Алтай. Създаване на интерес към детската литература чрез хумор: Логиката на хумора в литературата за деца	83
Uğur Altıntaş, Ahmet Altay. Entering literature to children with humor: The logic of humor in children's literature	89
Михаил Самарский. За литературата – наболели проблеми	95
Mikhail Samarsky. About literature – actual matters	105
Лъчезар Георгиев. Графичната композиция на книгата и нейната рефлексия върху детското четене.	115
Lachezar Georgiev. Graphic design of book and its reflection on child reading	125
Стеля Георгиева. Книги, деца и тийнейджъри – водещи организации и структури за насърчаване на детското четене в Латинска Америка	135
Stela Georgieva. Books, children and teenagers – leading organisations and structures for promotion of child reading in Latin America	144

СЪДЪРЖАНИЕ
CONTENTS

Адриан Лангендонк. Четенето между разума и емоциите. Насърчаване на четенето в Холандия	153
Adriaan Langendonk. Reading between reason and emotions. Promoting reading in the Netherlands	159
Кристина Дежьо. Програми за тийнейджъри и младежи в детска библиотека „Библиотечно царство“ към библиотека „Чорба Дьозьо” – гр. Печ	165
Krisztina Dezső. Programmes for teens and adolescents in ‘LibraRealm Children’s Library’ of the Csorba Győző Library	174
Мила Васов. Деца и тийнейджъри – четене между разума и емоциите. Приспособяване на библиотеките към променените реалности	183
Mila Vasov. Children and teenagers – reading between reason and emotion. Adaptation of libraries to changed realities	186
Ахмет Алтай, Угур Алтѝнташ. Ролята и значението на обюественните библиотеки при изработване на навици за четене при деца и младежи	189
Ahmet Altay, Uğur Altıntaş. The role and importance of public libraries upon development of reading habit in children and youngsters	197
Виктория Бисерова. Кампании за насърчаване на четенето за деца до 14 г.	205
Viktoria Biserova. Campaigns to promote reading for children up to 14 years old	212

„Книги, деца и тийнейджъри: четенето между разума и емоциите“

РОЛЯТА И ЗНАЧЕНИЕТО НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ БИБЛИОТЕКИ ПРИ ИЗРАБОТВАНЕ НА НАВИЦИ ЗА ЧЕТЕНЕ ПРИ ДЕЦА И МЛЕДЕЖИ

д-р Ахмет Алтай, Угур Алтънташ
/Университет на Къркларели, Турция/

Четенето се определя като много важен образователен инструмент и езикови умения, които играят ключова роля при получаване на информация и културни познания за идентифициране на личността, околната среда и света, както и критично съзнание, при което различните когнитивни преценки като наблюдение, възприемане, внимание, запомняне, тълкуване, обяснение, синтез и анализ са включени едновременно (Coşkun, 2002). Четенето е ценност, която разширява света на индивида и формира неговата личност. То е дейност за цял живот, и трябва да бъде изградено като навик. Освен ползите, които четенето предлага на личността, като език, мислене, успех, образование, индивидуалност, удоволствие и престиж, то има и пряко въздействие върху нивото на развитие на обществата. От тази гледна точка, не е случайно, че страните, които имат най-високо изградени навици за четене са и най-развитите страни. Накратко, четенето е една от най-важните предпоставки и условие за добре развити личности на индивидуално ниво, и ефективна икономика, демократична структура и здраво общество на социално ниво (Yılmaz, 1993: 26).

Придобиването на информация се превърна във важно постижение за хората в частност, и в обществата като цяло, в днешната информационна епоха, в която информацията протича бързо и кумулативно в рамките на една сериозна надпревара с времето. В модерните общества, решаващо е не само достигането до информацията, но и използването ѝ ефикасно и ефективно. Възникването и развитието на нови идеи и информация зависи от анализа на съществуващата информация, и замаяната ѝ с нова. Четенето има жизненоважно място в придобиването на всички тези умения (Sadioğlu ve Bilgin, 2008, s.815).

За лице, което не е развило навика четене в периода на детството, изграждането на този навик в по-късните етапи на неговия живот е много трудно. Ето защо, придобиването на навици за четене в периода на детството и младостта е ключов въпрос.

Едно от най-важните умения, които децата получават в самото начало на тяхното образование е четенето. Следващата стъпка след придобиването на умения за четене у децата е изграждането на трайни навици за четене, защото

четенето ще промени живота им, ще развие техните личности. Затова изграждането на любов у децата към четене и насочването им към четенето в началните и основни училища са от основно значение. Три институции са водещи в процеса на придобиване на навици за четене: семейството, училището и библиотеката. Във фокуса на това изследване ще бъдат поставени обществените библиотеки, които играят в крайна сметка стратегическа роля в изграждането на навици за четене на децата заедно със семейството и училището.

НАВИКЪТ ЗА ЧЕТЕНЕ И ОБЩЕСТВЕНИТЕ БИБЛИОТЕКИ.

Както бе споменато по-горе, обществените библиотеки са едни от най-важните институции за създаването на навици за четене от най-ранна детска възраст. Със сигурност може да се твърди, че е налице положителна корелация между навика за четене и навика за използване на библиотеките. В обществата, които имат по-високо изградени навици за четене, навикът за използване на библиотеки също е по-висок. Навикът за използване на библиотеки може да бъдат дефиниран като извличане ползи за индивида от библиотеките с различни цели и в определени периоди (Yilmaz, 2002: 442).

Обществените библиотеки имат жизненоважни роли и отговорности за създаването на навици за четене у хората и осведомеността на обществото относно четенето. Особено услугите, които обществените библиотеки предлагат на децата и младите хора, които са основните целеви групи, са от голямо значение от гледна точка на развитие на общества, които четат и ползват библиотеки. (Terrile, 2009: 5). Понастоящем, аудио-визуалните средства за комуникация са навсякъде. Започна да се налага идеята, че четенето е излишно. (Adler & Van Doren, 2011: 11). За да се избегне налагането на това схващане, обществените библиотеки трябва да разработят нови стратегии и политики. В този процес, сътрудничеството и координацията на обществените библиотеки със семейства, учители, местни власти, неправителствени организации са от специфично значение за целите на създаване на общество с навици за четене и ползване на библиотека (Altay&Alkan, 2014: 204-211).

РОЛЯТА И ЗНАЧЕНИЕТО НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ БИБЛИОТЕКИ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА НАВИЦИ ЗА ЧЕТЕНЕ ПРИ ДНЕСНИТЕ ДЕЦА И ЮНОШИ.

Обществените библиотеки, са институциите, които са отговорни за предлагането на образователни, информационни и културни услуги за всички слоеве на обществото, както и за създаването на вътрешна култура на четене и добро поведение. Въпреки това, потребителските групи, на които обществените

„Книги, деца и тийнейджъри: четенето между разума и емоциите“

библиотеки трябва да отдават най-голямо значение в своята дейност са юношите и децата, защото те ще продължават да бъдат най-ефективните потребители на библиотеките за дълъг период от време. С други думи, услугите и политиките, които библиотеките предлагат за децата и юношите ще дават резултат, както днес, така и в бъдеще.

Услугите в обществените библиотеки, насочени към деца и юноши се предлагат в детските отдели, както и в отделни детски библиотеки. Независимо дали става въпрос за отделна детска библиотека или детски отдел в рамките на библиотеката, и двете са част от обществените библиотеки. С други думи, детските библиотеки, които са изградени отделно, са всъщност библиотеките, които предоставят услуги на обществените библиотеки за децата. И детските библиотеки и детските отдели в обществените библиотеки служат на една и съща мисия по същество. (Yilmaz, 2011, s.36).

Днес обществените библиотеки трябва да отчитат промените в информационната епоха, от която сме част, при вземането на решения относно услугите и политиките, които те развиват, насочени към деца и юноши. Те трябва да мобилизират творческите си услуги, така че да привлекат децата и юношите, бъдещите възрастни, в библиотеките и да създадат навици за ползването им. (Tonta, 2009: 745). Библиотеките, чрез своите материали и разнообразни дейности, трябва да дават на децата възможности да изпитат удоволствие от четенето и да развиват своето въображение. Децата и техните родители трябва да бъдат обучени за това как да се възползват максимално от библиотеките и как да развиват необходимите умения да използват предоставяните материали както в електронни, така и в печатни форми. Обществените библиотеки носят и някои специални отговорности свързани с подкрепата на процеса на придобиване на умения за четене. Децата, при които използването на библиотеката е поощрявано от ранна възраст, най-вероятно ще останат потребители на библиотеката за цял живот. (ИФЛА, 2011: 546).

В обществените библиотеки библиотекарите поемат особено голяма отговорност за създаване на навици за четене и ползване на библиотеката от децата и юношите. Библиотекарите, които работят в детски библиотеки или в отделите за деца на обществените библиотеки трябва да притежават педагогически познания и да познават детската психология, за да осигурят добри услуги за децата. Те трябва да подготвят интересни и актуални списъци с книги, да развият творчески дейности. С цел да се адаптира четенето към променящия се свят, децата могат да бъдат насърчавани да четат и електронни

книги или е-списания; или да се включват в събития по четене, които да се извършват с електронни и визуални източници (Cevher, 2015: 3).

Когато обществените библиотеки набавят своите колекции, те трябва да вземат предвид нуждите и очакванията на децата и юношите. Библиотеките трябва да включват всички видове материали, подходящи за тяхното развитие: книги, списания, вестници, цифрови носители (CD, DVD, касети), играчки, учебни игри, компютри, софтуер и интернет връзка. От голямо значение е децата да имат лесен достъп до подходящи за тях фондове в обществените библиотеки. Творбите, които са насочени към детското познавателно и емоционално развитие и са съобразени с индивидуалните и възрастови различия се очаква да създадат желание за четене. В резултат на това, в процеса на развитие на библиотечния фонд, е необходимо библиотеката да бъде в постоянна комуникация с деца и юноши, с техните родители и възпитатели.

Придобиването на навици за използване на библиотека от ранна възраст допринася много за развитието на децата и юношите. Причините за това са (Cevher, 2015: 18):

- За децата обществените библиотеки са първата фаза от създаването на навици за използване на библиотека през целия живот.
- Обществените библиотеки са институциите, които осигуряват началото на четенето за удоволствие и са първата институция, която събира в едно детето и атмосферата за четене.
- Обществените библиотеки подобряват въображението на децата и развиват техните творчески способности.
- Обществените библиотеки, определят базата за връзката между дете и информация, и по този начин способността за достигане до информацията.
- Обществените библиотеки дават възможност на децата да прекарат свободното си време ползотворно.
- Обществените библиотеки допринасят за развитието на езика на децата.
- Обществените библиотеки подпомагат развитието на личността на детето чрез създаване на навици за четене.

Какво трябва да направят обществените библиотеки, за да накарат най-важните потребителски групи да придобият навици за четене и използване на библиотека? Първо, в този процес, обществените библиотеки трябва да познават много добре особеностите на децата и юношите. При условие, че обществените библиотеки не познават характеристиките, потребностите и интересите на децата и юношите, които са техни потребители или потенциални ползватели, те не могат да предоставят ефективни услуги и политики, насочени към тях. За

„Книги, деца и тийнейджъри: четенето между разума и емоциите“

"дигиталните туземци", чиито интерес към библиотеките намалява от ден на ден, обществените библиотеки никога не могат да бъдат привлекателни места само чрез предоставяне на различни книжни колекции. Обществените библиотеки трябва да осигуряват достъп за различни развлекателни и информационни услуги. Децата и юношите трябва да виждат обществените библиотеки като място за срещи и за прекарване на свободното време. Обществените библиотеки трябва да предоставят на децата и юношите и услуги свързани с информационни и комуникационни технологии.

Има много дейности, които обществените библиотеки могат да извършват така, че да накарат децата и юношите да придобият навици за четене и ползване на библиотека, някои от които са изброени по-долу:

- Представяне на книги: Обществените библиотеки могат да предлагат събития за представяне на съвременни детски книги. Да канят авторите на книгите на тези литературни събития, което ще бъде доста полезно за децата.

- Срещи на родители и преподаватели: Обществените библиотеки трябва да бъдат домакини на редовни срещи на родители и учители. Много важно е да се получи подкрепата на родителите и възпитателите в процеса на създаване на навици за четене и навици за работа в библиотеката. Комуникацията и взаимодействието между трите стратегически институции (обществена библиотека, семейство и училище) ще даде ефективни резултати в много кратък период от време при този процес.

- Ваканционни програми: Междусрочната и лятната ваканция са благоприятни периоди, в които обществените библиотеки могат да развиват дейности, насочени към децата. Обществените библиотеки организират интегрирани програми, които съдържат много събития, като например програми за четене, образователни игри и обучение, викторини, конференции и др. занимания. Тези програми дават възможност на децата да бъдат близо до книгите, литературата и библиотеката.

- Училищни и класни посещения: Обществените библиотеки трябва редовно да промотират услугите си пред ученици, студенти и преподаватели, като правят посещения на училищата. В тези промоции, трябва да се дава много информация и подробности, вариращи от работното време на библиотеката до това как да стане член и кои дейности се предоставят в библиотеката.

- Часове по четене, групи по четене и дискуссионни групи: В такива събития, първо се определя книгата, която ще се чете и групата, която ще я прочете. Четенето става на организирана среща в библиотеката, като членовете на групата имат възможност да обсъждат прочетеното. В някои библиотеки,

авторът на книгата също е поканен на събитието и участва в обсъждането, като в края на събитието дава автографи на своите читатели.

- Часове по драма и театър: Драматични и театрални произведения са много подходящи за създаване на интерес към четенето у децата.

- Викторини и курсове: Викторини и курсове, които могат да привлекат вниманието на децата и младите хора също могат да бъдат организирани в библиотеките. Например, състезания в различни области на знанието или шахматни курсове, художествени курсове, курсове по чужди езици ще увеличат интереса на децата и младежите към библиотеките. Важно е тези дейности да бъдат безплатни.

- Конференции и семинари: Конференции и семинари по актуални теми с лектори за деца. Могат да бъдат поканени писатели, режисьори и изпълнители, които имат високо ниво на потенциално въздействие върху децата, за да бъде постигнато осъзнаване за необходимостта от ползване на библиотеката

- Образователни игри: Изготвяне на игрови програми, които допринасят за физическото, умствено и емоционално развитие на потребителите от най-ранна възраст ще бъде от полза не само от гледна точка на развитието на децата, но и от гледна точка на увеличаване на нивото на интерес към библиотеката.

Границата на дейностите, насочени към деца и юноши се определя от изобретателността на библиотеката и библиотекарите. С други думи, колкото по-творчески настроена е администрацията на библиотеката и библиотекарите, толкова по-цветни, интересни и очарователни са събитията предоставяни за децата и юношите. В своите услуги за деца и юноши, публичните библиотеки трябва да разработят гъвкави, творчески и съвременни стратегии, които вземат предвид по-скоро потребностите на потребителите, отколкото традиционните подходи.

ВМЕСТО ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Детството и младостта са много важни периоди в създаването на навици за четене и в изграждането на любов към четенето. Обществените библиотеки са много важни институции, наред със семейството и училището, в процеса на създаването на навици за четене при децата. Придобиването на навици за редовно ползване на обществената библиотека и четенето на подходящи за възрастта книги в периода на детството, са факторите, които определят отношението към четенето и в бъдеще. Ето защо насочването на децата и юношите към обществените библиотеки, насърчаването им да придобият навици за ползването на библиотека са от голямо значение.

„Книги, деца и тийнейджъри: четенето между разума и емоциите“

Децата и юношите имат специално място в мрежата на обществените библиотеки. Причината за това е фактът, че всяка услуга, дейност и политика, която обществените библиотеки извършват насочени към тези две категории читатели, всъщност е инвестиция, която библиотеките правят в своето бъдеще. За да запазят и укрепят своите социални позиции днес и за в бъдеще, обществените библиотеки трябва да развият у децата навици за четене. С тази цел, на децата и юношите трябва да бъде предоставена подходяща среда за четене и материали, подпомагащи тяхното езиково, психическо и социално развитие. Ако обществените библиотеки успешно насърчават детското четене и създават начини за четене от най-ранна детска възраст, те ще имат своите лоялни потребители и в бъдеще.

В съвременния технологичен свят става все по-трудно да се изградят навици за четене у децата в конкуренция с новите мултимедийни продукти. В тези променени условия ролята на обществените библиотеки за създаване на интерес към четенето става все по-отговорна. Въпреки това, неоспорим факт е, че самостоятелните усилия на обществените библиотеки, не са достатъчни за постигането на тази цел. Необходима е и подкрепата на семейството, училищата, държавните и местни структури и неправителствените организации. Само ефективната комуникация и сътрудничество с тези институции ще доведе до голям успех.

ЛИТЕРАТУРА

- Adler, M. J. and Doren, C. V. *Kitapları nasıl okumalı*. Ankara: Birleşik Yayınevi, 2011.
- Altay, A. and Alkan, Y. Digitization of local cultural elements and public libraries: State in Turkey. *Digital Present and Digital Future: Economic, Cultural, Educational, Legal and Technological Impacts, State University of Library Studies and Information Technologies, 09-10 April 2013*, inside (ss. 40-48) Sofia: Za bukвите - O pismeneh, 2014.
- Cevher, N. *Ankara'daki halk kütüphanesi çocuk bölümlerinin çocukların okuma alışkanlığındaki rolü*. Unpublished master thesis, Hacettepe University, Ankara, 2015.
- Coşkun, E. *Lise II. Sınıf öğrencilerinin sessiz okuma hızları okuduğunu anlama düzeyleri üzerine bir araştırma*. Unpublished master thesis, Gazi University, Ankara, 2002.
- IFLA IFLA çocuk kütüphanesi hizmetleri için ilkeler. (B. Yılmaz and S. Ekici, Trans.). *Türk Kütüphaneciliği*, 2011, 25 (4), 545-552.
- Sadioğlu Ö. and Bilgin, A. İlköğretim öğrencilerinin eleştirel okuma becerileri ile cinsiyet ve anne-baba eğitim durumu arasındaki ilişki. *İlköğretim Online*, 7 (3), 2008, 814-822.
- Terrile, V. C. Library services to children, teens and families experiencing homelessness. *Urban Library Journal*, 2009, 15 (2), 1-10.
- Tonta, Y. Dijital yerliler, sosyal ağlar ve kütüphanelerin geleceği / Digital Natives, Social Networks and the Future of Libraries. *Türk Kütüphaneciliği*, 2009, 23 (4), 742-768.

Yılmaz, B. *Okuma alışkanlığında halk kütüphanelerinin rolü*. Ankara: Kültür Bakanlığı, 1993.

Yılmaz, B. Ankara'daki ilköğretim öğretmenlerinin okuma ve halk kütüphanesi kullanma alışkanlıkları üzerine bir araştırma / A research on reading and public library use habits of the primary school teachers in Ankara. *Türk Kütüphaneciliği*, 2002, 16 (4), 441-460.

Yılmaz, B. Ankara'daki halk kütüphanesi sistemi: Niceliksel bir analiz / Public library system in Ankara: A quantitative analysis. *Türk Kütüphaneciliği*, 2011, 25 (1), 35-54.

„Книги, деца и тийнейджъри: четенето между разума и емоциите“

THE ROLE AND IMPORTANCE OF PUBLIC LIBRARIES UPON DEVELOPMENT OF READING HABIT IN CHILDREN AND YOUNGSTERS

Ph.D. Ahmet ALTAY, Uğur ALTINTAŞ
/ Kırklareli University, Turkey/

Reading, which is defined as a very important educational tool and language skill that plays a crucial role in gaining information and cultural knowledge for identifying the self, environment and the world as well as critical consciousness during which various cognitive calculations such as seeing, perceiving, attention, remembering, interpretation, explication, synthesis, and analysis are involved simultaneously (Coşkun, 2002). Reading is a value that widens an individual's world, forms the personality. Reading is a lifelong activity, and should be built into a habit. Apart from the benefits that reading offers to a person such as language, thinking, success, education, personality, sufficiency, and prestige; it also has a direct impact upon the level of development of the societies. From this point of view, it is not a coincidence that the countries that have the highest reading habit are also the most developed countries. Shortly, reading is one of the most important prerequisites and insurances of a well-developed personality in individual level; and an efficient economy, a democratic structure and a healthy community in social level (Yılmaz, 1993: 26).

Acquisition of information has become an important achievement for individuals in private and societies in general in today's information age in which information proceeds swiftly and cumulatively within a relentless race against time. In modern societies, the crucial thing is not only reaching the information, but using it efficiently and effectively as well. Emergence and development of new ideas and information depends on questioning and criticizing the existing learned information, and replacing it with new ones. Reading has a vital place in the acquisition of all of these skills (Sadioğlu ve Bilgin, 2008, s.815).

For an individual who has not developed a reading habit in the period of childhood, building this habit in the later stages of his/her life is very hard. Therefore, gaining the habit of reading in the period of childhood and youth is a crucial matter.

One of the most important skills that children gain at the very beginning of their educational life is reading. Next step after equipping the child with the skill of reading is building the habit of reading that will change their lives, develop their personalities. Therefore, creation of a special love in children toward reading and directing them to reading in primary and elementary schools are fundamental. Three institutions pioneer

in the process of gaining the habit of reading; family, school and library. In this study, public libraries which play an ultimately strategic role in building children's reading habits next to family and school will be put under focus.

READING HABIT AND PUBLIC LIBRARIES

As mentioned above, public libraries are one of the ultimately important institutions for the creation of reading in individuals from early age. It is safe to claim that there is a positive correlation between reading habit and the habit of using libraries. In the societies that have higher reading habit, the habit of using libraries is also higher. The habit of using libraries can be defined as individual's benefiting from the libraries with various aims and within particular periods (Yılmaz, 2002: 442).

Public libraries have vital roles and responsibilities in the creation of people's reading habits and society's awareness over reading. Especially the services that public libraries offer to the children and youngsters, who are the main target groups, pose a great importance in terms of bringing up societies that read and make use of libraries (Terrile, 2009: 5). At present, audio-visual communication tools have become common. The idea that reading is unnecessary has started to appear in the minds of people (Adler&Van Doren, 2011: 11). In order to eliminate this perception which has occurred in the majority of the society, public libraries should inevitably develop new strategies and policies. In this process, cooperation and coordination of public libraries with families, teachers, local governments, NGOs are of a specific significance for the sake of creating a society with the habits of reading and library using (Altay&Alkan, 2014: 204-211).

THE ROLE AND IMPORTANCE OF PUBLIC LIBRARIES UPON DEVELOPMENT OF READING HABIT IN TODAY'S CHILDREN AND YOUNGSTERS

Public libraries are the institutions that hold the responsibility of offering education, information and culture services to all segments of the society as well as creating an inner culture of reading and well behaving. However, user groups that public libraries should give the utmost importance in their activities are youngsters and children, because they will make use of library services and gain the habits of reading and library use as a result of libraries' endeavors are and will continue to be the efficient users of libraries. In other words, services and policies that libraries offer so as to get children and youngsters in will pan out both today and in the future.

Public library services aiming at children and youngsters are provided in children's section and in separate places as children libraries. Whether it is an independent children's library or a children's section within a body of library, both services are a part of public libraries. In other words, children libraries, which are

„Книги, деца и тийнейджъри: четенето между разума и емоциите“

---

separately established, are, in fact, the libraries that provide public library services to children. Both children libraries and children's sections within the body of public libraries serve to the same mission in essence (Yılmaz, 2011, s.36).

Today, public libraries should take the conditions of the information age that we are a part of into consideration while making decisions about the services and policies that they develop aiming at children and youngsters. Public libraries need to deploy creative services so as to attract children and youngsters, the future adults, back to libraries and to create the habit of library use in them (Tonta, 2009: 745; Altay, Todorova and Dursun: 2013: 188) In this respect, public libraries that offer their materials and activities in a broad spectrum should also provide children with the opportunities to experience the pleasure of reading and excitement of discovery, and to develop their imagination. Children and their parents should be trained about how to make the most of the libraries and how to develop necessary skills to use the offered media both in electronic and printed forms. Public libraries carry some special responsibilities such as supporting the reading skill acquisition process. Children, whose library use is encouraged from the early ages on, will most probably remain as library users in the upcoming years. (IFLA, 2011: 546).

In public libraries, in the process of creating the habits of reading and library use in children and youngsters, especially librarians take a great responsibility. Librarians who work in children's libraries or in the children sections of public libraries should receive the pedagogical formation and attend vocational meetings so as to provide better services for children and apprehend children's psychology better. They should prepare attention catching and up-to-date book lists appropriate for children and youngsters, and should design creative activities. In order to adapt reading to the changing world, children should be encouraged about preferring e-book or e-magazine; or about involving in reading events to be carried out with electronic and visual sources (Cevher, 2015: 3).

While public libraries are developing their collections, they need to take the needs and expectations of children and youngsters. Libraries should involve all kinds of materials appropriate for their development: books, magazines, newspapers, media (CD, DVD, and cassettes), toys, learning games, computers, and software and internet connection. It is of vital importance that children have easy access to correct and appropriate compilations in the public libraries. Artworks that aim at children's cognitive and affective development of intelligence as well as taking individual differences and ages into account are expected to create a desire to read in children. As a result, in the process of library compilation development, it is necessary to be in a constant communication with children and youngsters, their parents and educators.

Gaining the habit of library use at early ages contribute much to the development of children and youngsters. The reasons for that are (Cevher, 2015: 18):

- For children and youngsters, public libraries are the first phase of the creation of lifelong library use habit.
- Public libraries are the institutions that provide a beginning for reading pleasure and are probably the first body to bring the child and reading atmosphere together.
- Public libraries improve children's imagination and other creative abilities.
- Public libraries set the basis for the relationship between child and information, and thus ability to reach the information.
- Public libraries enable children to pass their free time fruitfully.
- Public libraries contribute to the language development by creating reading pleasure in children.
- Public libraries support the personality development of a child through reading habit.

So, what should public libraries do so as to make the most important user groups acquire the habit of reading and library use? Firstly, in this process, public libraries should know their target mass very well. Provided that public libraries do not know the specifications, needs, and interests of children and youngsters, who are users or potential users of public libraries, they cannot produce effective services and policies aiming at them. For the “digital natives” whose interest for the libraries is decreasing day by day, public libraries can never be attractive places just by providing various material collections. Public libraries should be turned into the access point for various entertainment and information services. Children and youngsters should see the public libraries as a meeting place where they pass a good time. Public libraries should support the services they provide to children and youngsters with information and communication technologies.

There are many activities and applications that public libraries can carry out so as to make children and youngsters gain habits of reading and library use, some of which are listed below:

- Book Introduction: Public libraries can carry out book introduction events for contemporary children literature books. Invitation to book authors and literature scholars to these events will even be pretty beneficial.
- Parent and Educator Meetings: Public libraries should host regular meetings with parents and educators of children. It is utterly important to receive the support of parents and educators in the process of creation of reading and library use habits in children and youngsters. Effective communication and interaction amongst the three

„Книги, деца и тийнейджъри: четенето между разума и емоциите“

strategic institutions (public library, family and school) will give way to effective results in a very short period in this process.

- **Holiday Programs:** Semester break and summer break are the advantageous periods in which public libraries can develop activities aiming at children. Public libraries organize integrated programs containing many events such as reading programs, educative games and courses, quizzes, conferences, etc. These programs enable children to stay close to books, literature and library.

- **School and Class Visitations:** Public libraries should regularly do the promotion of their libraries to students and teachers by making visitations to schools. In these promotions, much information and detail should be given to the students ranging from the working hours of the library to how to become a member and which activities are provided in the library.

- **Book Hours, Reading Groups and Book Discussion Groups:** In such events, usually a book and the group that will read this book are determined firstly. Group members, upon reading the book, talk and discuss about the book in an arranged meeting in the library. In some libraries, author of the book is also invited to the event and involved in the discussion and signs the book for his readers at the end of the event.

- **Creative Drama and Theater:** Creative drama and theater works are pretty benevolent and effective activities for children.

- **Quizzes and Courses:** Quizzes and courses that can attract the attention of children and youngsters can be organized in libraries. For instance, such organizations as knowledge contests or chess courses, art courses, foreign language courses will increase children's and youngsters' level of interest in libraries. It is important that these activities should be free.

- **Conferences, Panels and Seminars:** Conferences and seminars that attention sparking topics and speakers for children are included can be organized. Such people as authors, filmmakers and singers that have a high level of potential impact upon children can be invited.

- **Educative Games:** Preparation of game programs that contribute to the physical, mental and affective development of the users at early age will be beneficial not only in terms of children's development but also in terms of increasing the level of interest in the library.

The limit of the activities aiming at children and youngsters is determined by the creativity of library administration and librarians. In other words, the more creative library administration and librarians are; the more colorful, interesting and charming the events and workshops arranged for the children and youngsters are. In their

services for children and youngsters, public libraries should develop flexible, creative and contemporary strategies that take user needs into consideration rather than traditional approaches.

RESULTS

Childhood and youth are utterly important periods in the creation of reading habit and loving the activity of reading. Public libraries are very important institutions in the process of the creation of reading habit in children along with family and school. In the period of childhood, individuals' gaining of public library using habit and meeting with correct and appropriate books is the determinants of the attitudes toward reading in the future. That is why directing children and youngsters to public libraries, and encouraging them to gain the habit of library use are of a great importance.

Children and youngsters have a special position in the network of public libraries. The reason for that is the fact that every service, activity and policy that public libraries carry out aiming at children and youngsters is actually an investment that public libraries make in their future. To keep and strengthen their social positions today and in the future, public libraries should develop in children reading habits. With this purpose, children and youngsters should be provided with appropriate reading environment and materials supporting their linguistic, mental and social developments. If public libraries be successful in this process, not only will the children be the individuals who have reading and library use habits, but libraries will gain their loyal members in the future as well.

In today's technological world it is becoming more difficult to create the habit of reading in children in competition with the new multimedia products. In this new situation the role of public libraries to create interest in reading becomes more responsible. However, it is an undeniable fact that efforts of public libraries on their own are not adequate for the achievement of this target. Supports from family, schools, and such governmental, local and non-governmental organizations are required. Effective communication and collaboration with these institutions will bring about great success.

„Книги, деца и тийнейджъри: четенето между разума и емоциите“

BIBLIOGRAPHY:

Adler, M. J. and Doren, C. V. (2011). *Kitapları nasıl okumalı*. Ankara: Birleşik Yayınevi.

Altay, A. and Alkan, Y. (2013). Digitization of local cultural elements and public libraries: State in Turkey. *Digital Present and Digital Future: Economic, Cultural, Educatioanal, Legal and Technological Impacts, State University of Library Studies and Information Technologies, 09-10 April 2013*, inside (ss. 40-48) Sofia: Za bukвите - O pismeneh.

Cevher, N. (2015). *Ankara'daki halk kütüphanesi çocuk bölümlerinin çocukların okuma alışkanlığındaki rolü*. Unpublished master thesis, Hacettepe University, Ankara.

Coşkun, E. (2002). *Lise II. Sınıf öğrencilerinin sessiz okuma hızları okuduğunu anlama düzeyleri üzerine bir araştırma*. Unpublished master thesis, Gazi University, Ankara.

IFLA/UNESCO. (1994). *Public Library Manifesto*. <http://www.ifla.org/publications/iflaunesco-public-library-manifesto-1994> Access: 05.02.2017.

IFLA (2007). *Halk kütüphanesi hizmeti: gelişim için IFLA/UNESCO ilkeleri*. (B. Yılmaz, Trans.). İstanbul: Türk Kütüphaneciler Derneği İstanbul Şubesi.

IFLA (2011). IFLA çocuk kütüphanesi hizmetleri için ilkeler. (B. Yılmaz and S. Ekici, Trans.). *Türk Kütüphaneciliği*, 25 (4), 545-552.

Sadioğlu Ö. and Bilgin, A. (2008). İlköğretim öğrencilerinin eleştirel okuma becerileri ile cinsiyet ve anne-baba eğitim durumu arasındaki ilişki. *İlköğretim Online*, 7 (3), 814-822.

Terrile, V. C. (2009). Library services to children, teens and families experiencing homelessness. *Urban Library Journal*, 15 (2), 1-10.

Tonta, Y. (2009). Dijital yerliler, sosyal ağlar ve kütüphanelerin geleceği / Digital Natives, Social Networks and the Future of Libraries. *Türk Kütüphaneciliği*, 23 (4), 742-768.

Yılmaz, B. (1993). *Okuma alışkanlığında halk kütüphanelerinin rolü*. Ankara: Kültür Bakanlığı.

Yılmaz, B. (2000). Viyana ilkokullarında okuyan Türk öğrencilerin okuma ve kütüphane kullanma alışkanlıkları üzerine bir araştırma. *Bilgi Dünyası*, 1 (2), 280-306.

Yılmaz, B. (2002) Ankara'daki ilköğretim öğretmenlerinin okuma ve halk kütüphanesi kullanma alışkanlıkları üzerine bir araştırma / A research on reading and public library use habits of the primary school teachers in Ankara. *Türk Kütüphaneciliği*, 16 (4), 441-460.

Yılmaz, B. (2011). Ankara'daki halk kütüphanesi sistemi: Niceliksel bir analiz / Public library system in Ankara: A quantitative analysis. *Türk Kütüphaneciliği*, 25 (1), 35-54.